

ტატატატატი

მეგობრებო
როსტროვი: შეე საპოლია უაფშირის მტერი ფარ. შევობრად მივულეს!

იუპილი

— მხლანა, ყველაფერი ყესამთი ყოფილა, ბედის მწერალს თავის ყინოში ჩაუწერია თუ ყარუბმ საქუამ, მვიან და მვიან ვახტუ მებურთ დიარტყას პალა ვარ-თანას შვილ სტუტკუასაო. მენ ვერე ტყენს რაოა, დიდუ და დიარტყა—მედს ხად წაუფლებ?? რაც შუბლზე მეწე-რა მაზსორულები მააშ!

ჰუსურში კიდევ კარბათ წავიდა საქმე, ატკაში და-გამატო თუ მე სტუტკუასთან ყალბაყალი არ მინდოდა მაა ნეჩანათ მაინხიდა მეით, ჰამაც სულადრემაყ ჩე-ნი ხარე დიარტყა, ასმა პირველი ნააღენი ნაწუტკუს უქ-ნიდა და ფლან და ფსტან სტატისი ძალი ნაყანხიჯ იმას ეკუთნისო, ჰამაც საქუას უფრო მეტი ზარალი მოსვლიდა და თუ იმის ცოლი მართლა ფხმძიმეთ ვახდებმა, მაშინ სტუტკუს ნააბარტ შტრაფიცი ეკუთნისო.

საჭივარი ნაროდნი სუდში შიძინებ, მე ჰაღანბო-რის სიჭევი გამიშვს დაის ბემურაში სტუტკუსე ვაგურეც-კში ვაგზაგენს, თათაქლის ციხეში რადა, ასმა ტყუნანის უბანში დააბადებული და გული არ შაატლდება.

გამ, ის რა იყო ქრისტიანი, როგორ ვაგაგადრდი, როგორ ვახხნუტი ვეწნი დე? გეზნები რაოა ისევ სირა-ნელმა ჯღერბიან თხუბენი დამოზიდაო თორემ ჩემმა შუმე, ცოტახალი აღრავენ გადამარტყობდა, ჩემმურაში ნერენო-ბამ მაინარა რაოა და მაშინტრლანათ ბურეთი ამოვიღე.

— მეითე ამ ნიშურში ჭადურბით ვაგაქრთუდ შე ლუ პუსტკო შენა, ეგ არის შენა პიობა? მე ცოლი მით-ხოვებია, ძმა ვაკობა მიქანა, ხათრი ვაჭირებია ამ ჰაშარი დედაქალის ხათას ვადამარტყინებარ და შენ ეკ ჩემ ცოლს მარლო რეკვიზიტის უკეთუდ? ახარ ჰოპოპები თრა აუშვით და დიორანში ჩასკვდიოთ, მე კაცი ვარ თუ ვიბნისათე? ჩემი აღარ გევიბანათ? შენ ძმა-კაცი კი არა რაბზონიქის ერთი ყოფილხარ, მაშ თოდ მოკლე შე ბემურაზო შენა მეითე! და შიგ ჰოტყვენში დივარტყი ბე-ბუთი.

მეორედ უნდა დამერტყა, ჰამა სირანულმა ერთი დი-აკილა და იძიბის:

— საქოჯან, მომხმედ ჩქარა, გული ფინთია მაქვს და უქე წაბივიდაო.

ეს-ბი, გული ამ დედაკაცს მართლა წაუფიდა და ზღირია მოსტყია.

ამ ყვირილზე მთელი დღენია შაყარა. ვიდაცას სახ-ლში პაეარი გეონბოდა და პაეარ-კახანდისათვისაც კი დედახა. ბოლოს მილიკოინი, კახისარი, სულდო-ტელი—რამე, ყველაინი მოვიდნენ, ჰაუზურეში სტუტკუა დონტურებმა წაიყენეს და მეც ვერის აბანოში მიკრეს თათი.

ჰოთა, მართლა, თქვენ ხომ ყველაფერი არ იცით, ბარბე თავიდან გეტყვით რაოა, ჰამ ამბასაც პაბრობა-ნი ვაგებენ, ჰამაც რჩევას მიძეებენ—როგორ მოვიტყე თუ სუდმა საქმე ვაგაჯანჯლა და შარი მადლო: ეს ანბავი მანგლისში დიასწო. ჰაქარაათ წელს სი-რანულს დაუჯერე და დანათ მანგლისში წავედი. გზაში ერთ ვაქელ ვინძის დაუნაქამობით, კითხულ-კითხილთი ვაგვეთ, რომ ჰატი ნათასავათ მოგხდენ-ბოდა რაოა—პალად ვართანას შვილი—სტუტკუა გამო-დგა. თავისი რამებენ ვეითანა: თორემ რუსეთში ყოფი-ლია რაფაქმი უსწავლია და ჰამაც თავისუფალ დროს ტრატის ხილბობასაც ეტანებოდა, უღვაწეები უქე ვაბარ-სტული ჰქინდა რადა, ნამდვილ დურჯელოან პატი ფე-თათ მოვიდაო.

ვეწინება—მაშ არტკობობაც იცი? — ისე რაოა, კამაც კამაც, თუ რეპეტკეები ვაგაქ-ემა, ცოდა რაქს მთავებზედა. ეს-ბი, მე რუსეთის ჰაგენ მუწუხა და აქეთ წამოველ, თორემ აქამდისნი ნეზ-რებენი არტკი ვახტლებიო.

— მეტიც ცოლიანი ხარ?

— არა, ერთი ზაქსის ცოლი მყავდა და უქე თავი დავანებე, ჰამა ზაქლა წამართო, თავს არ მანტენებს, სა-

დაც მივიღე, იქ მამდგესო. ეს-ბი პარწინდათ, რომ ვა-იგოს ჩემი მანგლისში ყოფნა, პუპუს, აქაც მამივარდე-ბით—გან, რეტევი ის მამაცილა და თუნდა მთელ ჩემ სიყმესა და ეგუტლობას დაეთმობოდა.

ამაზე სირანულმა უთხრა:—ვაჭირ, ჩანებულდი ვინმე სრანულს და მაგისთან პრასტოე რამეს როგორ ვერ აბერ-ხეფო? ან ცოლი შაირთო, ან კიდევ იმ ქალს დაეჯერე თუ ფლანი და ფსტანი ქალი ჩემი ცოლიათყო და მაშინ-ტანლათ თავს დავანებებო.

— მე თავი იმიტო დავანებე, რომ ხალასტოვობა მინდა, და ცოლი, რომ შაირთო ხომ ისევ ისეთ ზაჭრუმულ პალაყენიაში ჩავგარდებო?

უი ჭა, მაშინ სხვის ცოლთან ვრემენათ ისეთი თაბა-ული დიარტი, რომ იმ ქალმა დიავერკოს მათომც შენ შეგრობითაო ჰამაც სიმტერენსი ვეეცოი ვინმე ხარ, შენ-თან გავლას და პოდრუქს ვინ შეგარდებო?

ამ ბიქს ჰქევეში მოუფიდა... მანგლისში ჩვენთან ხში-რათ მოდიოდა და მთელ დღეს ჩვენს ბალკონში ტრატე-რას აზოფივით ვეყუდ, ჰამაც სირანულმა ტყუნი მარტო მიჰყავდა ხოლმე—დამურების ბუდე ვნახათო.

აბტკობათ გებნებით, იმათი ჩურჩურ-კურკური იმ ვე-ქეაში არ მამდიოდა ჰამა, მაინც რეგენოსტობას არ ვე-ჩენდი—ვაუნათლებლობაში არ ჩამომართონ მეთქი. მახ-ლას ეს ბემურაზი ვნათლობდა და მონდა ასში ძვირთა მიჯდევდა რადა და პატი მკველეცი ვაგაზდა.

ერთიც ვნახათო, ერთს საღამოს ეს სტუტკუა მოიდა და მეგებნდა:

— ძია საქო, შენთან ჩერესტურ სტორონი მახსონვა მაქვს და თუ ძმა-კაცობა და პურმარბილი გწამს ატკასხ ნუ მეტყვი თორემ დავიკლებუბო.

— ჰა, იჩხაბარა?

— ნახტავი სტუტკი შენი ცოლი—ტოტა სირანულმა უნდა მთახოვო.

— როგორ თუ თახოვო?—რა ასტრატომში მახსონვა გცოდნია სტუტკოჯან, ვახოვო? სირანულმა აქანდახია თუ სმოვრის ტრუბა? დედაკაცს თოვებმა ვის ვაუგონია მეითე? ვიტან?

— ძიაჯან, შენ იცინი, ჰამა ჩემ ჯღერაში პაეარია, ის აშაქარი ჩემი ვაერბილი ცოლი აქაც ჩამოსულა და აღარ მეშუებო.

— მერე, ჩემი სირანულმა რომელი სუდებნი პრისტავი ნახე, რომ იმან მოვაცილოს?

— არა ძიაჯან, აქ სხვა თაბათუთაო. მე სირანულს ჩემ ოთახში წაიყვანე, ჰამაც სტუტკურებს დევატრევე—პი-კნიეს ვაგაკეთედ რადა შენი იქ იქნებოდა. როცა ის დედა-კაცი მოვა, მე ვიტყვი თუ უქე ცოლიანი ვარ მეითე და სირანულს ისე მოვეტყევი კახტუო იმის ქმარი ვარო. ის ჩემი ნაცოლარი ახში თავს დამანებებს და წვაო. ამ სა-ღამოს თურქი ჩემთან უნდა მოიყვანოს ის დედაკაცი და ეს შტუტკა მზად უნდა დავახვედროვო.

ვებნები სტუტკოჯან, მაგისთან აბინდ რამებებს ნუ ლა-პარაკოჯ, ახარ სირანულმა არ ვაგონოს, ეწყნება!

— შენ აღხვინათ იყავი, სირანულსგნით საგლისიჲ უქე მიმიღია, ჰამა შენი თანხმობაც საქირთაო.

ამ მასლაათში რი ვართ, სირანულმაც მოიდას და მეგ-ნება,

— საქოჯან, ახარ რას ატკაზოვო? სტუტკუა შენ კარტი ნაქნობი და ბლიჰკი ვინმეა—ამისთანა დროს უა-

ბანაკირა უბნებში

წყალის რიბი

იმ საღამოს სტეპკუამ იმ თავის ნაცოლარს და იმის მადარუეებს კარჭი პიკნიცი გაუმართავს ირანულმა ყველას თავის ცოლით გააცნო. გვერდზე მოისო და პრიკაზებიც დაუფუცო. მე იმ რუსის ვოგოვებში ჩამსო, თამადათ დამაყენა და რენეზიც მითქმევინა. პირველი სირანუშას და სტეპკუას სადღეგრძელო დაუღო:

— მეთქი ეს ღმერთმა აცოცხლოს ის ჩვენი ნევაზრანნი გვირგვინი ახალი ჯგვარდაწყვრილი ცოლქმარია და ღმერთმა ერომანეთს შეაბეროს მეთქი.

ერთიც ენახათ, ეილიც იძახის:

— გორკა, გორკა, გორკა!

პუპუშ, ამ სირანუშამ და სტეპკუამ ერთმანეთი არ ჩაბროშტეს?! მერე ხელი გადაუხვიეს ერომანეთს და რაც ცი კამპანიამ დააუსტიმი რამე იყო, აღარ დაიკლეს. მე გული კოლოფფეთი მებერება, ბრაზისგნით ღამის პარალიმი მოვიდიდეს, ხან თვალს უშვებები, ხან ნამიოკებს

ვარტყამ, შამა ბან ჩუნეს? არაფერი არ მოქმედობს... ბოლოს, როცა თავნ-სარგებელი ვასწორდა, მე ვეღარ მოვიტინე, —წამოვებტი და სტოლს ისე ჯიგრიანათ დავარტყი ხელი, რომ სულ ბოთლიცები დავამტერი.

— ეს იშვილია, მადამჯან, შენც გატყუებენ და მეც ეღურაკლები მეთქი. ეს რაზბონიკობაა, არ დაუჯეროთ — მაგ ბუმბურაზებს, მეთქი.

ტღდა ყალ-მაყალი, პერეპალოხი, გაქტუნ გამოქტუნება. ამ დასტა-ბუმბუმში მეც ბეზუთი ამოვიძირე და მაშენტალნათ დავარტყი სტეპკუას. დანარჩენი ისე მოხდა რაალო, როგორც პირველად მითქვია: მე ვირის აბანოში, სტეპკუა ბაღნიცაში და სირანუშაც გულწასული იქ დამიგლია.

ესლა თქვენ მითხარით, ამისთანა პიშვილის დრულს ნერგობსენითი კაცის მოკვლა დანაშაული იქნებოდა?

ფარსადან.

შ ა ნ ჯ ა რ ა ს ტ ა ნ

ეს იყო „ახალგაზრდობის დღე“.
ახალგაზრდათა რიგები მწყობრად მიდიოდნენ ქუჩაში.

მე ვიღებე ფილაქანზე და ვუცქეროდი მათ. განსაკუთრებით სასიამოვნოა, როდესაც თავისუფლად დგებარ ხრილში და ჯიბებში ხელზე ჩაყობილი უცქერა, როგორ მიაქით სხვებს ამ გავანია სიტყვით მიძიებ დროსწები. სასიამოვნოა, რომ ერთის მხრით ვასაკვირიც არ იყოს — მწყობრში მდგომებს უფრო უხარია.

როდესაც დაუტრეს მუსიკა და ქუჩის ძაღლებმა აცქვიტეს სურები, უცერად ჩემს ზემოდ გაიღო ფანჯარა და ვიღაც მოხუცმა ნესფიით გადაშვლებილი თავი გამოაყო ვარგელ.

ერთხანს მოხუცი ყურადღებით უცქერდა მიმავალ რიგებს. უცბად ჯიბიდან ტრამეის ბორბლის ოდენა სათითა ამოიღო და ყურზე მიიღო. შემდეგ დაწყევნილ გამაინჯა თავი. საათი აღბადა ვაჩრებულყოფი. სწორად ამ დროს საათმაც დარეკა მოედანზე. შეეც მიატრეტირებდა რა დრო იქნებოდა ეხლა და თვალს შეუღებო.

სათმა გარკვევით დაჰკრა ორმოცდათხუთმეტი. თავმოყვლებილი მოხუცი გამტრეტირდა ატრიალებდა ხელში საათს და არ იცოდა, როგორ დაეყვებოდა ეხლა ის ორმოცდათხუთმეტზე.

ვაგოდნე, როგორ ჩაიღაბარა კა ბოლოს ვაბარაზებით.
— გადაბარუნეს ყველაფერი.. საათსაც კი არ მისცეს საშველი...

ასეთ მდგომარეობაში იყო იგი, როდესაც მის უკან მეორე მოხუცებულიც გაბნადა.

— ეე... დამიღობეს საათი... შესნივლა პირველმა. მაგარი, ჩვენ ვაგავანდურებს... მეცნებელი ხალხი ხართო, ვაგრამ ამ საათს რაღას ეჩრადენ... ესეც ხომ ჩვენი მოგონებული არაა?... ჰაა... რას ეჩრადენ, რომ ეს გუბერნატორის მიერ ნაჩუქარი საათი ვადასავებდალ გამაინჯეს?!

— რა საათი?... რომელი საათი?..

— ვაიოდნე? ახალი სისტემის საათი დაუქილიათ მოედანზე... ორმოცდათხუთმეტი დარეკა... ორმოცდათხუთმეტი... და ამ სიტყვებით ბებერმა მწყობრ შემოიკრა თავზე ხელი და ისევ საათს დააშტერდა... შევლესიაში თუ რეკავდნენ წირვანზე... მიხვდა მეორე და ამრიგად გუბერნატორის მიერ ნაჩუქარი საათი ვადაჩრებოდა იქნა.

მე ისევ ფანჯარასთან დავჩრჩი. ფანჯარასთან დგომა ბევრ რაოდენ არის საინტერესო. უფრო უყვარსია, რა თქმა უნდა ფანჯარიდან ცქერა, როდესაც დამრბიოვით უხილოვად დასცქერი ზევიდან ყველა გამელელ-გამომელელს და ათავაოებრებ შემოწმწველად ფეხბამდზე, მაგრამ არც ფანჯრის ქვევით შემოწმწველად დგომა ურიგო, როდესაც ზევიდან ვადაჩრებოდალ დემრბობს უთავაოვად.

ახალგაზრდათა რიგები ისევ ვადაჩრებობდნენ სელას.

— ეს არის ცხოვრება? ჩუღადაბარა კა პირველმა მფორებს... მითხარი ეს არის ცხოვრება?... მივიღო დღე ქუჩაში დაძაღმულობენ... ჩვენ ვიღებდნენ ვნებთ რამე... მაგრამ ამათმა იკითხონ... ესენი ვეღარაფერს ნახავენ.

სიხუმე ჩამოვარდა.

— მე პირველად დემსი, რომ შეწინების საათი ერუქტობის ოდესღაც გუბერნატორისა... — უთხრა მეორემ. პირველმა ვაიკვირვა.

— ეს ამ დროს იყო, რომელსაც ჩვენ აწი ვეღარ მოვუგვარებთ... იმ მაშინ იყო ცხოვრება... მე რომ ამითი ხნის ვიყავი დღე და ღამე ქვიღებ და არმოცხამილი ვატრიალებ. ჩინა და წულა-მეტრებს რომ ჩავივამილი, ქალღი თვალს ვერ მაშორებდნენ. ეხლა კი საღდა ყველაფერი ეს... დღეს ვანათლებულმა კაცმა ჩინა რომ ჩაიკვას, სასაცილოდ აიღებდნენ... მახსოვს სულ ახალგაზრდა ვიყავი, რუსეთში რომ ვა-

დავაცხები თავი საშახურლიდან. ვაგებელი მქონდა რუსი ქალების სიყვარული ქართიველებისადმი.

შევიგრე ორი წყვილი ჩინა-ახალისი, მესტები, შევიტინე მოქრული ვერცხლის ხანჯალი, მშვენიერი ბუნრის ქული და ვაგუღებე გზას.

დაბინდინე ერთ საგუბერნო ქაქაქში. აი, სიადე მაშინ იყო. 20 მანეთი ოთხასაც მალეღებდი, მაქმეღებდი მასმეღებდი კიდევ; მირტხადენ, ოთხასაც მილაგებდნენ და ერთი რამეც კიდევ უფასო იყო... პრემიად, ასე ვთქვათ... ბებერებმა ვადაჩრებოდა.

— სულ სალომებზე და ბაღებზე დავდიოდი. ერთხელ ჩემს ჩინა-მესტებში ისეთი ლეკური ვითამაშე, რომ მივიღო ქაქაქი ვადაჩრებეს აიყო. ქაქაქებზე ლაპარაკი ხომ შედგებოდა. მეორე დღეს ჯერ არც კი ვიყავი ამდგარი ლოვინიდან, რომ ტელი მიაღდა ხალხს. ვღვებდი, ვამოვადივარ სტუმრების შესახვედილად. პოლიციის-პოროლიკები შეგებდნენ მოწმეობით და ხელში იმ ეს საათი უტყირავი წაუტრიალეს. გუმწინდელი (იკოსათისი). თურმე ჩინა ამბავი ვაგებერნატორამდისაც მახსოვდა და ამას დაშტუტავი ვამოვუხადენა ჩემთვის, მუქვიოს და ჩემს ქალიშვილებს ლეკური ასწავლობო...

აი, როგორ ეტრიაობოდა მაშინ ხელისუფლება ნიჭიერ ახალგაზრდებს.

მეორე დღეს საკუთარ ლანდითი ვაგეშურე გუბერნატორის რეზიდენციისაკენ. გუბერნატორი კარებთან მემეგებოდა...

ამ დროს რაღაც არეულობა დაიწყო ქაქაქში.

ერთხელ ვიგარა ჩემს ბინაზე და წვინიდან ლეკეს ვიჭრავ, რომელიც მეორე მსწორიებით გუბერნატორია ქალიშვილისათვის უნდა მიმეცხენა, როგორც საკუთარი; უცერად იღება კარები და რას ვხედავ?... თვით გუბერნატორი იჭრება ჩემს ოთახში აა კისერზე მხეცვება... იმშველეთ... მხოლოდ თქვენ შეგძლიათ ჩემი სხნა...

ვერავფერი გემეგო.

— რაშია, თქვენმა ბრწყინვალეობაე საქმე. მე მუღდა მზადა ვარ მსხვერპლად შევიწვიო ტახტს, საიწმუნოებას და მამულს... მიზრბინებ მხოლოდ...!

გუბერნატორი ვანავრბობა მუღდარას.

— ქართველები რევოლუციონერები ხართ და ნდობით გეკავობიან მუშები... მივიღო, დამშვედნო ისინი, თორემ ვანალღურებას ვეკაქაინა...

მე ვაჭუმუბელი ვიდიქი. მუშებთან წასვლას ეხლა მხოლოდ ჩვენისთანა ვამეღდავი ხალხი თუ ვამეღდავი, გუბერნატორმა დაიბოქა.

— სახელშეიგოს და ჩვენი ბედი თქვენს ხელშია... გენისენი სიკვდილისაკენ...

მე ვანავრბობად მდუმარებას. გუბერნატორმა ფეხზე მომხეია ხელები.

— რაც ვინდით მიხიბეთ... ქაქაქის თავად დავინაშენებ, ვამაღლებთ უცემად... მივიღო ჩემი ავლა-დადგება და უმცროსი ქალიშვილი თქვენში იქნება... მხოლოდ დაინისენით შევინებ მიმავალი სიმაპრი დალუწვისაკენ...

ასეთ თემისხვევის ვამეღდა სისულელე იქნებოდა. მე წამოვაცხენე გუბერნატორი, დავამშვედი როგორც შემეძლო, ჩავსვი ტელში და შევიგარე ყველაფრის მშვილობიანად მოვკარეხას. გუბერნატორის სინჯარულს სახლვარში არ ჰქონდა.

— თქვენ ხართ ტახტის და სარწმუნოების მსხნელი... თქვენ !..

— რასა ბრძანებთ, თქვენე ბრწყინვალეობაე, მე მხოლოდ ჩემს წინადა მოვალეობას ვიხიბო...

გუბერნატორი დამშვედნული ვაუღდა გზას. უკვე ლამებობდა. მე ვადავიცი მველი ტანსაცმელი, რომ მუშა ვგინებობდი და ქუჩაში ვამოვიდი. ბედი კარზე იყო მომდგარი...

პირველ რიგში ჯამაგირის აღ- ერთი კვირის შემდეგ—მეტი პური, ჯამაგირის მიღებამდე რამოდენიმე
ხისას—ცოტა პური, მეტი საუზმე. ნაკლები საუზმე, ადრით ადრე—მხოლოდ პური, საუზმე
კი... ოცნება.

ამ დროს ქუჩაზე ახალგაზრდობის ახალმა რიგებმა ჩაიარეს და მოხუცი ვაჟიშვილა. ბოლოს გაავიდა ყველგაფერი.

მოხუცებმა ისევ განაგრძეს ზასია.

— კი, მაგრამ, შეეცითხა მეორე, როგორ გათავდა ბოლოს და ბოლოს ის ამბავი... მე რაღაც არ გამიგონია, რომ შენ გუბერნატორის ქალიშვილზე დაგეწეროს ჯგავრა...

ერთხანს მღუმარება იყო. მე უფრო ახლოს მივიწვი ფაჯა არ. სიან.

— მმ... მოისინე უკმაყოფილო ხმა. შეეცითხა ყოველ-

მ ვ რ ო ჯ ე ი ზ ა ც ი ა

ზღვრების გეგონდეს ასეთი ევროპიზაცია, ქართლ ენას რომ წამატა „ნიში“ „ტიში“ „ხაია“... შეზღუბდა ჩვენი დროის ინგლისი და ფრანცია, სანამ იქ არ დაიმსჭვრეთემოლოლი რეაქცია, და სანამ არ დაიფარდება იქ სიუგუნჯაცია.

ზრუნაში ჩაწერის შემდეგ, გამიხდა თვე ოცია, ადვალს ვეძებ, ყურადღება აიკვირ მომაქცია. სადაც ცხვრი შეეყავი, ყველამ უკუ მაქცია. ყველგან კარებზე სწერია: „ნიეტუ ვაკანსია“ ვიი მის დღეს, ვისაც არ ჰყავს ვინმე დიდი კაცია, ან უიღბლოდ ვინც მობილა და ცაბა არ აცვია.

ტრამევის ღირებურობას ფარნივეს აქვს ფუნქცია, ტრამევის საქმე ასწია, ჰქვამა რევოლუცია. ხოლო სელა-გეზის ნომრებმა მხარი სულ აუქცია, დიდუბის მაგიერ თავი, —ვლახარის მატუტია. ჩინებულთა ქუჩებისკენ მძავ სოზრტუ კონსტრუქცია. რიზიანობე დაწინა და ჩვენ ზურგი შეგაქცია. —სამგზავრო ფასს ხომ დაუქცია? —ერი ვიგოფენ რა ვიცია მოლორე და ფულის ფლანგვა შეიქმნა ტრალიცია, ტრამევიშიც ასე მოხდა არ გეგონოთ ფარნი, ფლანგვა რომ დადიოდა ვით ქართველი პარნიცია, თურქე კონტად იჯიბადა ათასებს ის კაცია — (მხოლოდ ენლა გამოუღებულდა ტრამევის ღირებუცია).

თვის შეიძლება მოხდეს. ერთი კვარტალიც კი არ მქონა დ. გავლილი, რომ გარადლოვებმა შემნიშვნეს და საეჭველ პირად მიმიღეს... პოლიციაში წამიყენეს და იქ... იმდებმ მზილეს ჩემებითი, რომ მხოლოდ ერთი თვის შემდეგ გაამოეერკვეი საავადმყოფოში... გუბერნატორს კი ამასობაში შე უყვე აერა ბარგი და სადღაც გადაჯარგულიყო...

მე გაეცინა. მოხუცებმა უფრო მოჰკრეს ჩემს სიცილს და გადამხედვისთანავე შემნიშვნეს. მაშინ შიშით საესტ თვალეებით გადახედეს ერთმანეთს, სწრაფად მოხურტეს ფახჯარა და ცოტა ფიჭის შემდეგ დარაბაც მოაყოლეს. სინემატო.

აბა რაა ეს თუ არა ევროპიზაცია? იქილან ვისესხებ სიტყვა ჩვენ ემანსიპაცია. ჩვენმა ქალბნა ვაიცენ, —ჰქმნეს ორგანიზაცია „ქმრებთა... შპოხეთ... ქეც აწყოვეთ... ბრძანებეს დლეგა-ცია.

„რეცხეთ, სადილიც გვიშადეთ, ჩვენც კარგად ჩავგვცვია, —სიდან ვმოზათ??? რა ვაწყოვით??? სუტს...მოლოჩი.

ზზზზაარბრმაცია ვი როდის მოისპობა ქალთ მამალიზაცია ქალები წინ?... კაცი უკან?... რაღათ ვღირვართ აწია?

მეცნიერთაგან ვისწავლე ასტრონომიზაცია, ცას ავფრინდი, ზელში ვიგადე მისთვის ვივაცია. ღრულებში მივფანტ-მოვფანტე, ცას გულზე დამეცია, მზის სხივები შემეჩხენ, უქნე კონფისკაცია. მოთავსება მძობა შეეფიცე, ხელი ხელს მივეცია. მზე-მთვალე-ვარსკვლავთ მოღობე, წყიკი-ხე ლექცია, სტადასტა მინიაროულების, შეეჭვენ მე იქ სტეცია; —მეხედეთ როგორი გვაქვს ჩვენ ელემტროფიკაცია, —წვიმაც მოგვყავს, მხესაც ელის, მალე კონკრეტიცია, —ზღვაც დაევიყართ, პაერიც, მიწაც თვალწარმტაცია, —ჩამოღმქით... ასეთია ჩვენი დეკლარაცია...

საკარელი მ.

კანეთის კანური მატარებელი

კავბეთის ბაქანზე ხალხი ავიდა მატარებელში. ვაგონში შეყუთო თუ არა ტერითი თანდღობი, გაშლილი სურდა დანახა.

— გამარჯობა შენი ძაჯან!—იპმპართეს მოჭეიფეგმა.

— ვაგიმარჯობს.
— მოიღიღინო დალივი.
— მადლობით შენი ჰორიმი, კაცმა გულმუტყელი ჩავეცილივე სირბილით, არ გამაშწროს მეოჭი. ზეგ გუთანი უნდა შევება და გუთნულის ჯაჭვის საყილდად მივაღბვალ უტყველად უნდა დავბრუნდე.

— ჰა ბეგრს ნუ ლაპარაკობ, თუ გინდა ღვინო დალივი: სანამ მეორე პლატფორმაზე მივიღო და ახალი მგზავრი ამოვა ჩვენს ვაგონში, იგრე უნდა დავათოთო, რომ შენი გევიო და სახელი დავაიჟყდეს.

— მაიტა, ჰა!
ღვიო ვადაპკრა თანდღობი.
— ამხანაგებო, პლატფორმიდან ვინ მოდისხართ, ბილეთები აიღეთ.

— რომელი პლატფორმიდან: ნენშევიკური, თუ ბოლო შევიკური პლატფორმიდან!
— პლატფორმიდანა მეოჭი...—ამბობს კონდუქტორი.

— ბოლო ძაჯან, ერთი შენც ვადაპკრა ღვინო. კონდუქტორი ვადაპკრავს. როცა ვადაპკრავს, კიდეგ დაძახებებს:

— ამა ვინ ამოხვდეთი ბადილურის პლატფორმიდან...
— ზეგ ჩემის თეკემეტინათო, ერთი ყანწი დაპლიე და უკვე გეიგევა. სად არის ბადილურის პლატფორმა კახეთის რკინის გზაზე. ბადილური სადღურია.

— უკაცრავად, უკაცრავად, შემეცდა! ამა ვინ ამოხვედით კავბეთის სადღურთან...
— რას ამბობ ამხანაგო! როდის ვადაკეთეს კავბეთის პლატფორმა სადღურთან?!

— იმის შემდეგ, რაც მე კარდანახული ვადავკარამ...
— მეგრ ერთხელ ვადავკარამ...
— რის ერთხელ! იცი ჩვენს მატარებელს რამდენა ვაგონი უნდა და შიგ რამდენი სურჯაა ვაშლილი?! ამა ჯერ ერთი ამ ახალ მგზავრებს ბილეთები მივართო!

ბილეთი დაწერა. მისცა და ფული გემაართო მგზავრის.

— მალურიანი არ გეჭენება, სურდა არა მაქვს. შაურიაინი მომე ამაზინს მოგცემ.

— არა არა მაქვს შაურიანი.
— მაშ ჩემზე დარჩეს...—უპასუხებს კონდუქტორი და მიუბრუნდება მეორე მგზავრს.

დაუწყებს ბილეთს და მისცემს. მგზავრი აძლევს ფულს.

— მალურიანი არ გეჭენება!
— არა...—მიუგებს მგზავრი.

— სურდა არა მაქვს. მაშ ჩემზე დარჩეს, მეგრ მოვართმეთ. კიდე ვის ვაკლია ბილეთი.

მგზავრი აძლევს ფულს. მასაც დაუქერს ბილეთს და სურდას აღარ აძლევს.

— სურდას რატომ არ მაძლევ ამხანაგო!
— უჰ, უკაცრავად, მეცილი, დამაიჟყედა.

— ი შე სალოცავდომლო! ამა ერთი აგრე შევკვლი, რომ შენთვის სახეთო არ იყოს. მაიტა ამ სათაში სურდა! კონდუქტორი ჩაებრა ჯბინებში, ეძება, ეძება და ბოლოს ამოიგა:

— ვიოჟენ, ვიოჟენ, ბედი გეჟონია!—და მისცემს მგზავრს სურდას.

მატარებელი მივა საგარეჯოში. იგრიალებს პლატფორმაზე ჩამსხდარი ხალხი და მიადგება ბილეთის საღაროს.

— ბილეთი!
— ბილეთი!

— ბილეთი!—გამისმის მოუსვენრად.

— გაანთაიუსფლეთ საღარო! ბილეთები აღარ არის.

— რატო არ არი!
— იმიტომ რო ადგილი არ არის ვაგონებში.

— ეხლა შიგ არ ვისხედით! როგორ არ არის!
— არ არი მეოჭი ალავი.

— შ, ყინყარტ ძალოო. მაშ როგორ აიო არი!
— გეუტენებით, ალავი აღარ არის მეოჭი. თუ გინდათ რბილ ვაგონში დასხედით.

— მაიტა, მაიტა! უფრო კარგი არ არის: კინაზურად წავალთ.

და ასევედ ფულს.

— ეს კიტაა. რბილი ვაგონი მეტადა ღირს—ეუბნება მილათე.

— ამის მეტი არა მაქვს, ძმობილია. და მაშ რა ენა?
— რაც გინდა ისა ჰქენი, ჩემი ბრალი ხომ არ არის, რომ შენ მაგის მეტი არა ვაქ.

— სეცავს! ამა ხომ იცი ეხლა ბეგრის უბილეთოები ექნებინა ვაგონებში. უნდა ძაან დამეხმარო—ეუბნება მატარებელის უფროსი თავის ამხანაგს და აღიან ვაგონში მეორე ზარის შემდეგ.

— სად მიხვალ ამხანაგო?—ეკითხება უფროსი.

— თანდღობში!
— მატარებელი ტვილისში მიდის და შენ თიანეთში მიხვალ?

— თუ კი ვადაენიც იცი, როდის მეკითხები.
— ბილეთი მიწვევ შენა.

— ბილეთი? წელან შენც იქ არ იყავ, რო გეხვეწე და არ მომეცო. არა მაქ ბილეთი.

— არა გეჟ და ჯარიმას ვადაიხილ.

— იღვინი არა მქონდა წელან, დამემატებია და რბილი ვაგონის ბილეთი მიიწც მეყადა და რა ჯარიმას ვადამახდენინებთ?

— ჰო, ვადავახდენინებთ!

— შე მაშაქონებულთო, ე ექესი ამაზი, წელან რო მქონდა, საგარეჯოს სადღურთან იგრის სადღურამდე ხომ არ იბლოტბდა, ისეგ იმდენი არ იქნება! თუ ვინდა იმას მოგეცო და თავი ვადაწენებ. რა ჯარიმას ვადამახდენინებთ!

— იმად, რო უბილეთიო მოდიხარ.

— აქი გეხვეწე წელან, რატო არ მომეცო?

— ადგილი არ იყო და იმიტომ.

— აი ხომ ხედავ, რო ადგილიც არის და ზედაცა ვეზი-ვარი.

— ჯარიმა ვადაიხილ ამხანაგო.

— ჩათა ამხანაგო, იმიტომ, რო ადგილი არის და შენ ბილეთი არ მომეცო.

— სად არის ადგილი, ვერა ჰხედავ ამდენ ხალხს?

— როგორ ვერა ხედავ! მე ეხედავ, ხოლო შენ კარგა ვაბილეთ თვალეში (და დინახს), რო ადგილი არი და ბილეთს კი არ იძლევი!

— ამხანაგო, წამოზომანდი, ვადაიხილავ ჯარიმას.

— ქრიბტ ღმერთი ხო არ ვაწუხებს შენა! რა ჯარიმა უნდა ვადაიხილო! ჯარიმა რო ვადაიხილავ, მაშან ექნება ადგილი?

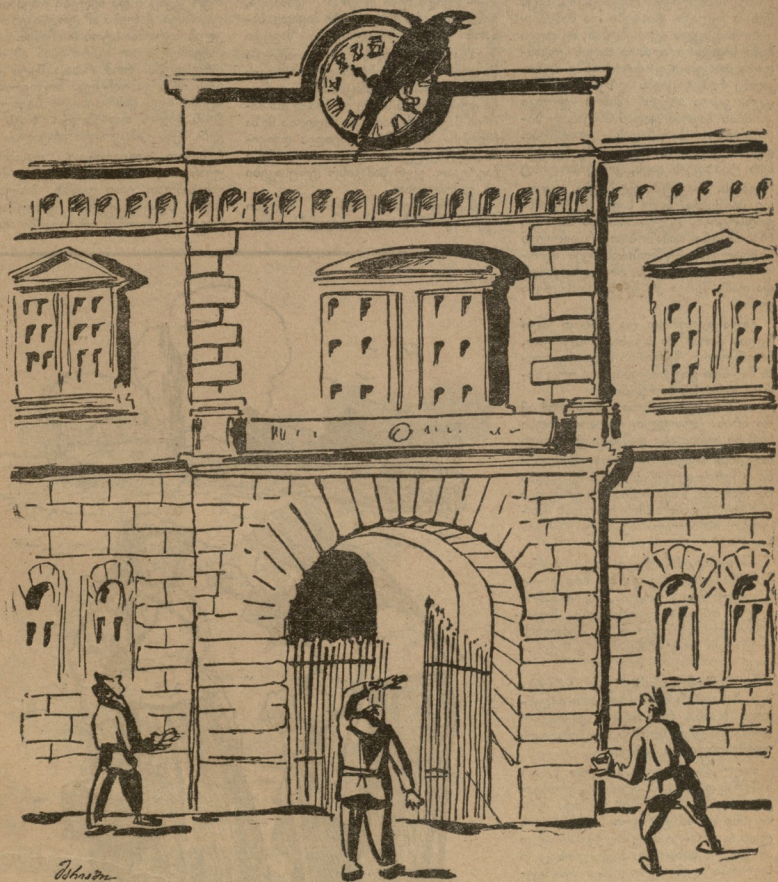
— წამოდი შენა! ვაგაეუბნინებთ რა ჯარიმასაც გადაიხდები.

წაიყვანეს.

— როგორ ჩამოხველ თანდღობა?

— აი ისე ააშენოს ღმერთი ამა კონდუქტორების ოჯახს! როგორც მე ჩამოვილი ქლაქაში. ერთი ოროოდე მანათო ფული წამოვიღე. გუთნულის ჯაჭვი უნდა მეყიდა, მაგარამ ვერც გუთნულის ჯაჭვი ვეყიდე, ათას ადგილებში იც მართის და ბოლოს კინაბამ პერანგეც არ გამაძკრეს ჯარიმის შესასრულებლად. ეხლა ეყითო ვაპირებ წასეულას სეფელში. მატარებელზე აღარ დავეკლები!

086886 03869

თუ ტფილისის ტელეგრაფის მთავარი საოფისის სა ათი კეთილხინდისიერად არ უჭევენებს ღრთს, ამის მიზე-
ზი ხშირად სულ უბრალო შემთხველა.

„ღ ა რ ნ ი ა მ ბ ე ბ ი“

— ეპანაკა ეპანაკა რა დრო დადგა! — თარიღში გვიხდება ცხოვრებად ბორჯომში ლიკანის დვარჯიში, საცა წინთ ველიკი კნიაზები და ნაშისნიკები ზავფულს ტარებდნენ, იქ დღეს ჩემი სიღვრე დაიათა თავის კოჟნადარა თითებით დორტოპინაზე მუხიკალნი რეპეტეციუსი შერება. შოფერი ვისო პოვერ მისის ველიკი კნიაზის ზაგრანიციდან მოტანილ ბილიარდზე პირამიდას ეთამაშებდა. დღვორნი აი სლანას ქალი, ზენიე, კუჩერი ტიორფის ვაქს, კონცომოლისტ სტეპკას, კრაკეტში ეჯიბრება. ოციკი ბავშვები, სულ სივეცი პრიონზეოდსტეოსი, ცელქობით და სხვა და სხვა მონღი თამაშობით არ აძღვიერსან მუშაობისას ჩენნ მეფერფას შაპაშა ფილიბეს, რომელსაც დღე და ღამე წერვა და კითხვა დასვენება გონია.

ესლა ვაგიარით და ენახათ შავი ზღვის პირას რა ხდება. ჭობულეთი, მახინჯაური, ზელიონი მისი სი აზიან ხალხით ვატენილები, როგორც სიორაჟ გეორქის ხურჯინი.

— რა ჯეურა ხალხი ვინდა რომ აქ არ არის. ქართველი, თთარი, რუსი სომეხი, ურია ისე თამაშათ გრანოენთ თავინთ თავებს როგორც წიწვილები კრუხის ფრთების ქვეშ ეს ხდება იმ აჟარაში, საცა ბენია ჩიიკვიშვილი ინტერნაციონალიზმის უროკებს მთარაბით ასწავლიდა აჟარულ ოპირა ხალხს.

— დაჩიკებში მეტი წილი მუშამოსამსახურეა. შოგ და შიგ ზოგიერთი სპეკულიანტიც ურევია. ესენი ჩამოსულანთ თავინთ დღესსაღინი მაღამებით დასასვენებლათ და შეძლების დავვარათ კოტრბანდის ვასატანდაც.

— მუშა-მოსამსახურეები ისვენებენ, ბანაობენ, მშის სხივებით იღვინთენ ეჯანსა, რომ ანაღი ენერჯით დღუბორუნდნენ შრომის რესპუბლიკის აღმშენებლობის საქმეს.

მთელ მზიან დღეებს ხალხი ზღვის ნაპირას და ზღვაში ატარებს. ერთხელ ერთ რუსმა „სალიონი“ მიწოდა იარაღუკაში და ამ უბრალო სიტყვისთვის ტინის აპარატი მოუშალე იმას. აქ კი ამ ზღვაში ბანაობით პაჯი-უსენაც კი სალიონი ხდება. ერთი ღამეს შემთხვევით ერთ რუსის გოგოს ტუჩები ჩაუბრომტე (ზღვის ტაკოი დელა ტრაქესტ) და ბროწეულივით გადაშლილი ლალივით ტუჩები ისე მლაშე მეჩვენა როგორც ჩოფურაშვილი არმაქის მხარმული მურწა.

ბორჯომში არა მარტო ახალ ვაზდობა, სალიონი ასაკის ხალხიც კი კოვერკოტებში და ვიტორიებში არიან ვამოწყობილი. ეპირისტანში კი დაჩი პუბლკა ზოგინ ნახევრათ

ტიტველია და მეტი წილი კი ტიტველად იღის.

— დედა ჩემი ელენკა დამადგა, ვინდა თუ არა ტრუსიკები მიიღე, ბანაობა უნდა ვისწყელოვო. შავილი ჭკეაზე და ბათუმის კოპოზირებში წავეყვი იმ ვასაზრებელ ტრუსიკის სასიყლოთ. პრიკაშიკმა აწონ-დაწონა დედა ჩემის სისქე და სიგჷ და მიჩრია მატყლის ბარდანა მყიდნა მიშა ჩხიქესაჟან—თქვენი დედის დღივინი იმუშესტეო ხოლოთ ბარდანაში ჩაეტევიო. ჯერ სამაგისო ტრუსიკები არ ვამოსულოო.

ამ ტრუსიკებსაც თავის მოღები აქვს. სკრომნი ხალხი ვიძლებს იცვა-

ვენ, რომელშიაც ყველაფერი თავის პარიადეში არის მოთავსებული, მარტო დეხები და ხელები რჩებათ დელუარავი. ქალები ამ ტრუსიკებში ნაქლებ სკრომნობისობას იჩინენ. ისე მოხერხებული აკერიზენ ამ ოხერ ტრუსიკებს, რომ რასაც მეტი ფასი აქვს იმას გამოიჩინენ. ზოგიერთი ქუტუბი აქვს გამოფენილი ბაყალ გოქოს ხილის თავებშივით. ზოგს კანქეზე აქვს გამოყოილი არტალის ნაქრებშივით. ზოგიერთსაც ფსადი აქ ვუვარავა და ზურგის მხარეს გემფერს გასასიჩავათ, ერთ ღამეს მოყავილი ქალს სოუველოფერი ვამოეშალნა, როგორც ერკოპის ვისტეკავაში ახლო-

— ქალი, ასეთი ვაგიეებელი გინახავს!
 — ვინა, ძალუა?
 — ვინა და, ჩემი შვილი... ვეუბნებით, ფულს დავებრაჯავი, ჯარისკაცობას ვადავარჩინებ, ის კი არ შეგება, მიინც დამაინც წითელარბივობა მინდო!

მახლო იდგნენ მზერაზე მამაკაცები და ზოგი ღურბინით და ზოგიც უღურბინდით ისე უცქეროდნენ, გეგინებოდათ შავ ზღვაში ჩემბრულენის იახტა გაიშინდაო. ისე გამოქრინი ქალი ჩანდა, რომ ღურბინით კი არა არ-მოცდლარო ღრუმიან წარბაზს ეა-უწყურებოდა.

— თუმცა თითო მამაკაცზე აქ შეიღო დედაკაცი იყოფება, მაგრამ ჩვენი ბიჭებიც ბევრი არიან. გულში სიმონ მდივანი ვხეხე, მაგრამ ნეტავ არ შენახა. მთელი დამე აღარ დემეძინა. ის საცოდავი ტრუსიკებში ისე ჩატენილიყო, როგორც მოთალი გულა-ნი.

ორჯერ ვარშემო შემოუარე და მაინც ვერ მიხვდები სად ჭონდა მუცელი და სად მერეოე მხარი.

— სიმონჯან, ეგ ტრუსიკები ისე ვხეხედა, როგორც აეროპლანს ვო-უები,—მივძიროე საყვედურით.

— რატომ, ჩემო ძამიძე,—მიასუსხე მან დიდფულათ,—თუ კი რომ ლაღო

აღაშიძე პალიტიჩესკი სტატიებს და-სწერას და მიშა ჩხიმიე ეგლოსიპე-დნის გონკებზე გამოვა პრიზის ასა-ლებით, რათ გიკვირო, რომ მე ტრუ-სიკებით დედივარ.

ნეტავ ლადის მარჯვენა მოსტებო-და და ვახვთში სტატია არ დაწერა-და დიშას კიდევ რესორები საძუდა-შით წახლდომდა, რომ მე სენია მდი-ვანის გულისა არ გავმზადრიყავი.

— ამ არ ცხოუნებულის შეიღმა ერთი მევაზრი შტუკით ჯავარი იყავა, გადამეკიდა, ერთ ლამაშ ქალს მოს-წონხარი და უნდა ვგავცნოო. თქვა და ასრულა კიდევ, ერთ სალაშის პოდ-რუჩკი ვაყრილი მოვიდა ჩემთან ერთ ქალიან ერთათ. ჩამველეს ხელი და გამათრისე კობულეთის შოსეზე, 4-ნი ვიყავით—მე, სენია მდივანი, მისი და-მოქა, ლიღია ივანოვნა თავის პატა-რა ძალით, რომელსაც მიშის ეძახ-დნენ. ქალს ისე ჭონდა სახე ვერას-კილა, როგორც პარიკმებერ აოსონა ვიყესკა. იმ დამეს როგორც იყო თავი

დავახწიე ამ წამუსიან კამპანის, მაგ-რამ, საუბედუროთ, მარტო ერთი დლით.

— მეორე დლით ქალი მესტუმრა თავის „მომიმა“ და მიხოვა ბათუმში წაყოლოლი. თუმცა მე მარტოტენ-ტურის პანსიონში არა ვარ ვაყვენი-ლი, მაგრამ კარგათ ვიცი რომ ქალს უარი არ ეთქმის. ვაგვეცი და წავეყ-ვი, მაგრამ ჩა წავეყვი,მივდეგ და თა-ხაც აქეთ-იქით ვიხედები ნაცნობები ზომ არა მხილამენ ვითევი.

ჯერ ვახვთ თავის რიდიკული გად-მომოლოცა—კლავი დამელოლოა. ბა-თუმს რომ მოუახლოვდით, მიშის ჯა-ქილე ჩემ ხელში დადმოვიდა. სირცხ-ვილისაგან სახე შეპარეე ნიკოას თორ-ნესაეთი მაქვს ანთებული. მე, საჭულ-ანბარკუმეოვის ხალაოიანცი, ბათუმში შეადივარ, ცალ ხელში დამეკი სუშ-კა მიჭირამს და მეორე ხელითც ერთ ქეცით ძალს მივათოვე. ვეგრდნენ სენისა „რისავიცა“ მახლავს.

— საქულჯან, რატომ დედიდომა არ გასქლებდა და უნდ თავს შენი კამპა-ნით ტუნელში არ შეიტანს.

რას იზამ, მცხენიან, სული ები-ლით მიჭირამს, მაგრამ ეკულისტო-ბი არ მავიწყდება, თავს ისე ვიჭერ ქალაქში როგორც ამერიკანცი ტუ-რისტი.

—ჩემ ყისმათს ვენაცვალე, უტბათ ჩემს ვეგრდზე დმერთმა სინანელი ლობტურ ტიზბია გააჩინა, რომელიც მოვიპატრეე და ჩემი დამა ვავაცანი. მივდივარი ახალი შემადგენლობით. ჩემი ლობტური ძალიან მორცხვი გა-მოღვა და კინტს ვერ ვაღებინე.

უტბათ ვაგერდი და ვთხოვე ლობ-ტურს ჩემი ხელები დროებით გაენ-თლითუფლებინა, რადგანაც წინდები ჩამჩაროდა და გასწორებას მოითხოვ-დნენ. გაბრწყინდა და დამიჭერა. ძალ-ლი და რიდიკული ეხლა ტბზიას კლავებს ამშვენებდნენ.

ბევრი მიხევეწა, ბევრი მერტივა ამნათებო უკან ჩამებარნა, მაგრამ მე არ შევიწყნარე მისი ლაღალი.

— საქულჯან, ქვეყანაში თავს ნუ მტრია, სინანელი არიან შემხედეს, გამამართვი ეს ძალით, თორემ ვერამ ქულს კონკროსტოში და სულს გაეყურევენეფ ამ პატრონ ამოსა-დებს.

გულამოსკენილი მენებოდა ტიბ-ზია.

მოთმინებლიდან გამოსულმა ტბზიამ ძალის ჯაქვი გაავღო ხელიდან და ცხოველს მისცა თარეშის თავისუფ-ლება.

— ახალი კომედია სწორეთ ეხლა გაიმართა! მირბის ძალი ტირილით, უკან მიღვევს ჩვენი დამოჩკა და დაბ-მარებას ვეთოხვს დაქერავში. ჩვენც

— საით მიგეჩქარება?
— მაღრობებელა ვაზების წინააღმდეგ ნიღბი უნდა ვიყიდო. ჩვენი ხოვლის დუქანი ისეთ დამაალ საქონელს ინახავს, რომ მისმა ვაზებმა ხული შევცხივთო.

როგორც ვეელივისტის მონები, ვიწყობთ მხურვალე მონაწილეობას ძაღლის დაჭერვაში და ვხდებით ამოდელა ხალხის ჯანბაზნებათ.

— აუარებელი ხალხი თან დაგვდეს. დამოჩის წინადადებით თავს ვაფარებთ კანტიტრისკში, მაგრამ არც აქ გვადგება კარგი დღე. ჩვენი დამოჩკა თითონ სვამს ორ ყავს და ატანს სამ პიროვნს, არც მიმი ჩამორჩა თავის უპატრონო პატრონს პიროვნის ქამაში, მე და ტიბზიამ. კი რეიმე ეკონომიის გამოთ ჩიი მოვითხოვეთ, მაგრამ არც ამან გვიშველა. მოგვიტანეს ან-გარიში, ა და ტიბზიას დაგვებარჯინა ორი აბაზი, მიმი და მის ხაზუკამ კი ქვეყნის მასხარაც გავგზიდეს და ოთხი მანეთი და ერთი აბაზიც შეგვიქამეს. საუბედლოოთ, ფულსაც არ გვეყუ და მიმიჩემის სასსოვარი ვერცხლის საათი დაუტოვეთ კანდიტრის.

მე და ლოხტურ ტიბზიამ ფიცა დავდეთ დანნი ქალებს სამუდამოთ ბოიკოტი გამოუტყვლოთ. არც სენიას დაადგება კარგი დღე, მე საქულა არ ვიყო, თუ მაგერი არ ვადღესაიო.

საქულა.

ქიეგი და ყყალი

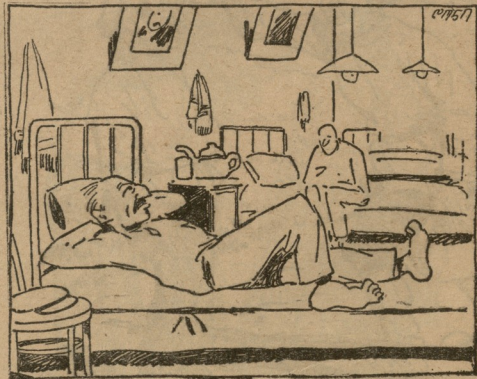
ერთხელ როცა საწარმოვო თათბირისა ენახე კრება... გფუციებით მისი ოქმი ეხლაც ნახვად მენატრება... ოქმში იყო რომ წყალსადენს. სტირდებოდა ხის ჯებრი. საჭიროა პერე-ტედემ— იბრუნოსო მისკენ პირი... ოქმში პენე ვერდნობოდა ამ ხაყვარელ სიტყვა „გრედიტს“, რადგან თურმე უმისობა... საქმეს მულამ გრედიტს გრედიტს. და ბოლოს კი ამ თათბირზე გილასწყვიტეს ერთი რამე... შვაკეთონ ან გარეცხონ ხუთ წელსადმი ეს მესამედ, მაგრამ მიდის დრო და ხანი. არ სრულდება სიტყა თქმული იქ კი თურმე უია ლეებს. ბუღლები აქვს ვაღმბული. და ვინ იცის ეს ჭიები, თუ რას გვიხამს დღეს ან ხვალე... (ზიხუნულია ყველამ ვიცი თ წყალს ვეწაფვით გულმხურვალედ) ხანამ ეს მუზე ათასობით. იქ შექმნილეს წყლის ბაცილებს, ვამზობ პნ—პირი მისკენ... ექმიც თან გავაცილებს... ნახეთ და თუ არის ასე, გამონახეთ რამე ზომა... თორემ ქიამ სხვა ბაცილით თქვენშიც იცის შემოქრომა...

ვალი.

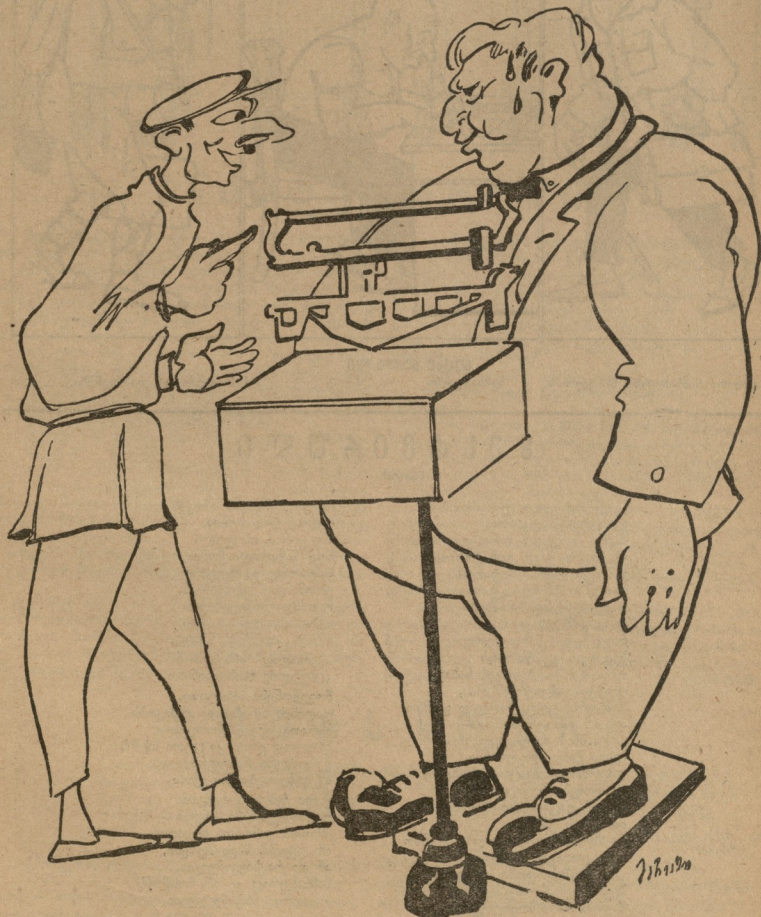
უმუშევართათვის მოეწყო უფასო ღამის ვასათევი და საღილო შრომის ბირგასთან.

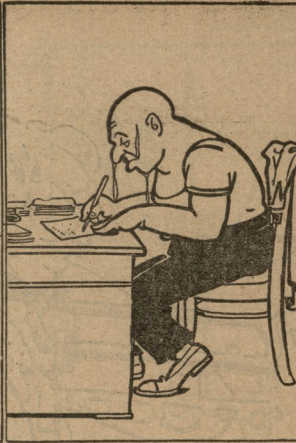
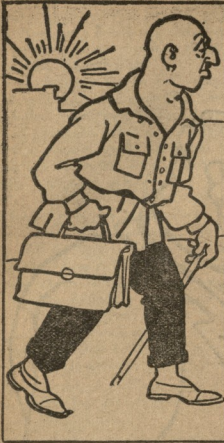
სურ. 1. უმუშევრის ცოლი:—ვაი შე უბედურო ჩემო ქმარო, რა ყოფაში ხარ, იქნებ გუია ან ღამის გასათევი არ ვაქვს

უმუშევარი:—ვაი შენ ჩემო ქალი, შენ იკითხე რა დღეში ხარ, თორემ მე რა მიქირს; ნეტავი შენც ჩემ მდგომარეობაში გამყოფა!

— წალი ძაო, ყაფანზე მიდი, იქაური სასწორი ნახე. კამერებს იქა სწონიან!

სიხე ძალაქში

დილით სამსახურში წახელისას.

სამსახურში.

სამსახურიდან დაბრუნება.

მესტვირული

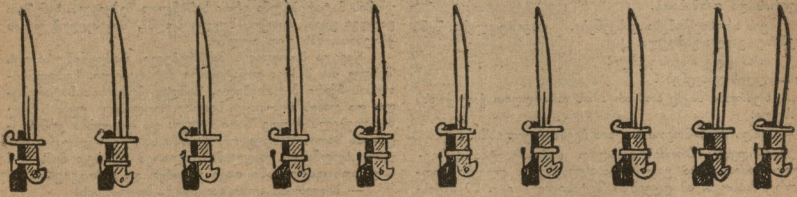
ბათონი

„გაგებერე გულა ქიმანჩა,
 ავაბურტუნე სტიკირია,
 მსურს დაჯღღე ჭირისუფლადა,
 — მეცერი მყავს დასატირია,—
 გააუხუნე ძმო ტარტაროზ,
 ბათონში მოსეღა გჭირია,
 რადგან აქ ხდება აბზები,
 კაცთაგან გასაკვირია,
 რკინისგზის საავადმყოფო,
 ბელისგან განაწირია,
 აქ საქმეს როგზედ ვერ ნახავ
 ცოდვები ძლიერი ხუ რია,
 მსურს ყველა ნათლად გაიამბო
 თუ არ დაბიეცს პირია—
 „აქ სამხარაძე დაგზედვებით
 ხვენი ჭირი, და ლბინია,
 უმცროსთან მკაცრი უწყალო,
 უფროსებთან კი ფინია,
 ვი იმ უმცროსს რომელსაც
 იმისი არ ეშინია,
 — მსურს ყველა ნათლად გაიამბო
 რაკ ერთელ დაუტინია.
 „მას ქვეშევრდომი თუმცაღა
 ბევრს გერას დაუშვებესა,
 მაგრამ რომ მოესურვება,
 დაბარიზოს გაათავებესა,
 საწყალსა ღამის დარაჯსა
 უბრალოდ რათ იტყავენესა,
 რომ შვიდ საათის სახანცლოდ
 ცხრა საათს ამუშავენესა?
 მეორე არის მუჯირი,
 ექიმი მოსაწონია,
 რკინისგზის საავადმყოფო
 მის საკუთრება გონია.

როცა ჯამაგირს არიებებს,
 ძალიან დანაღონია,
 ასე გონია, ის ფული
 მისი ნამდვილი ჭონია
 სამხარაძე და მუჯირი
 ერთმანეთს ექიდებთან,
 მათ შუა კოზაკებივით
 სნეულნი იჭყლიტებთან,
 მით მიერ სხვანი ექიმი
 „კეთილად“ იხსენებთან!
 „ცხვედაძე რომ დაინახო
 მოგწონება თვალითა,
 დაღის, ლაღობს რ კომიკოსს
 პირითა ეღვა მკრთალითა,
 მხოლოდ ერთი კი ცუდი სჭირს
 ვერ ძღება ნასუფრალოთა.
 აჲ ვაჭოთ კბილის ექიმი
 ქალი ქებული ძველია,
 ტაქსა აქვს სამი მანეთი—
 შრომის კანონთა მცველია.
 არ უყვარს შავი მუშები,
 ან და რა სავეარულია,
 სამსახურიც კი არ მოსწონს
 რადგანაც სატანჯველია,
 (ესთხოვთ დაუნინწონ პენსია
 აჲ დარჯის ვინც მმართველია).
 აბა გაიმბე ტარტაროზ,
 ზოგ პირთა უცოდველობა.
 ამისათვის გვონებ არ გმართებს
 ბათონში მოუსვლელობა,
 გათხოვთ გვეახლო, დაინბარო
 შენგან ნაღდი ხელბობი!

— ფიფთაზოზი

ინგლისური ქინძის თავები

ანკეტიზ ბრალია

ბევრი იხეტიალე უსაქმოდ თანასემ, ბოლოს კი, ბედმა ვაჟიშვილი და მოხელეობა მიიღო.

გერ სოფლის „ზაქაში“ დანიშნეს, მაგრამ ეს საქმე ჭკვავი არ მოსდიოდა, ზოგი დასცინოდა, ზოგი მეტ სახელად ზაქს ეძახოდა. თანაც ამ თანამდებობით კაცე მალე გერ დაწინაურდებოდა და დიდი ხელფართის შემდეგ თემალმასკომის მდივნობა ჩაიგდო ხელში.

ერთი კვირა არც კი გასულა ახალ თანამდებობის ჩაბარების შემდეგ, რომ ფოსტალიონმა მაზრიდან „პაკეტ-ტი“ ჩამოიტანა, რომელიც თანასემ სასწრაფოდ გახსნა და შიგნიდან უზარმაზარი ანკეტა ამოიღო. ანკეტის შევსებას ავალებდნენ 24 საათის განმავლობაში.

ანკეტაში 148 კითხვა იყო მოთავსებული, რომელთაგან მოკლეები ზოგიერთი: რამდენი მოჯამაგირეა თქვენს თემში, ვინ არის დამქირავებელი და რა საქმისთვის? ვის რა სახელი ჰქვია, რამდენი წლისაა, როდის დაიბადა და როდის მოკვდება? ვის რამდენი შვილი ჰყავს და რამდენი მამა? ვის რამდენი ცოლი ჰყავს და რისთვის?... და მრავალი სხვა...

მამლებმა მესამედ რომ იყიფლეს, თანასემ უკანასკნელი კითხვის პასუხიც ჩასაწერა და დადილის იქვე ჩაედინა.

გერ შუა ძილში არც კი იძინებოდა, როდესაც ფოსტალიონის ღონიერმა ხელმა ძლივს გააღვიძა თანასემ და ახალი პაკეტი მიაჩნა. მან პაკეტი საჩქაროდ გახსნა და როდესაც ისევ ანკეტა დაინახა, თავზარდაცემულს მუხლებში განკალი დააწყებინა.

— წინადადება გეძლევათ, მომართვაში ეწერა, დაკვირეთი წესით 12 საათში გვიპასუხოთ შემდეგ კითხვებზე: რამდენი ტყის მცველია თქვენს თემში, თვეში რამდენ ქათამს სჭამენ და რისთვის? თემში რამდენი წერა - კითხვის უცოდინარია, რამდენი ვახეთი აქვთ გამოწერილი და რისთვის? თქვენს ტყეებში რამდენი დოთი და მეგლია, სჭამენ თუ არა ტყის მცველებს და თუ არ სჭამენ, დაასახელოთ მიზეზზე?

სულ ორას ოცი კითხვა იყო. თანასემს ოფიცი ღვარჯივით მოსდიოდა და ძლივს სუნთქავდა.

— რა მინდოდა, ზაქაში? ჩემთვის ბატონივით ვიყავ, ზაქი კი, არა, თუნდა გჯერო, აქვლემი, კაქუჩი დაეძახნათ!...

აჲ ფეკრებში აჲ თანასემ და მეორე საანკეტო ფურცელსაც ათავებდა, რომ ფოსტალიონმა შემოაღო კარი და ახალი „პაკეტი“ მიაჩნა ხელში.

თანასემს თავში ზურნამ დაუტკრა, თვალებში პაკეტები აერია, ხელივით თუფშების ოდენს დახდა, ფოსტალიონს ასე სტერი გამოებდა და ჩანთიდან უთავალივ ანკეტები ამოფრინდა... ასტყდა ქრამული, ალიაქოთი, წივილი - ჯივილი, ცემა - ტყემა, ცა დაბნულდა, დედამეჩა დაიკრიადა...

თემალმასკომში ერთი ყლაპი წყალიც ვერ იშოვეს და გაკრეფებულ მდივანს წყლის ნაცვლად ერთი ბოთლი მელნი დაასხეს თაბზე... თანასემ როდესაც გამოგრეკა მანინ ვაჯო, რომ საწყალი ფოსტალიონი უცაბედად შემოჰკიდებოდა ხელში...
ნინაური.

ფოუნის სოფი

„სადრანგეთის ფელდმარშალმა ფოშმა ვახუშტეში წერილი მოათავსა, რომელშიაც ის მოუწოდებს იმპერიალისტებს საბჭოთა კავშირთან ომისათვის“.

დეკემბერიდან.

სადრანგეთის ისტორიამ, კვლავ მოგვიძღვნა ერთი

რომელს — თავის მაგიერათ, უახლოვდნენ ალბათ ღან; საბჭოების არსებობა, მას ცხვირს უხრავს, როგორც თხილი;

„სამგლე გოჭათ ატეხილა“, მოეფანა ბედით გვიპი... მხედრობაში დაგვიშლა, პოლიტიკის ბეცი შტერი; ისტორიის „ნაიკარში სურს, ანდინოს იმან მტერი“; მუნჯარეს აღარ გმაროს ელანდება მას ტერი; ყომუნართა ის ჯალათი, მშრომელ ხალხის სისხლის მტერი;

ფელდმარშალბის იეპებმა, მემკვიდრება გალიფესი; იღინება, როგორც მურა, ცოფანი, მურალი, მუნეხა... მოგვევლინა უტხო მხეცი, გვარი არის მისი ფოში. მხრებზე ცვხბ—თავის ნაცვლად, და შიგ ჭკვა აქვს ოხ-რახოშის;

„უსტრ“ ნახა ჩვენი მხარე გაღვიძა ომის ხოში; „გულურბრვილო“ ცხოველია ვერ გააჩრე იმას ხბოში; აღარ ასსოვს ვინ აქმა ნაპოლენის ყვავის „ბორში“,? მას უკეთეს ბიჭით ვიქნობთ, ვიდრე მატრაკევიც ფოში... „ორმოც-ფული“ დედაკაცმა აძინულა ფრანგი ფიწოლთი; ისტორიამ, ეს აღნიშნა, ათას რეაის თორმეტი წლით. პამუღლია ღენერალსა ნეტავ ეს რათ ავიწყდება; ფრანგ გენერლებს უწერია, აქ რუსეთში დამიწყება... რაჩქარობს ეს პროცესი, თუ თქვენც გინდათ იძულებლოთ, კულდა-ქუან არა თუ ჩვენ, თქვენსაც თავი შეაძლოთ.
კაბა—ბერი.

ორი ღლით დასასვენებლად

სიხარულით მოველოდი ორ დასასვენებელ დღეს—
გვირას და ორშაბათს.

ვის არ მოეწონება დასვენება, თავისუფლება, უნის
ნებაზე გაელაგამოვლა.

ორი დღე თავისუფალი!

ორი დღის დასვენება!

ხუმრობა საქმე ხომ არ არის ორი ღლით ქალაქიდან
წასვლა!

ღიმი მიეთ-მოეთი ხალხია ჩვენს ტფილისში.

როდესაც შრომის სახალხო კომისარიატმა პირვე-
ლად გამოაცხადა ყველა დასასვენებელი დღეები, რო-
გორც მასობურ, ამ დღეებში შეტანილი იყო 29 ავის-
ტრუც, მაგრამ მოაწვია თუ არა ამ დღემ, შეიქნა მიუქმამ-
მო თქმამ—თითქოს გაუქმებულთ ყოფილყურ ეს დღე.
არა, უკაცრავად, დღე კი არა არავედ დასვენება.

მეგრამ...

შვიდი წელიწადია სოფელში მოხუცებული დედა
არ მინახავს (ჰაი დღის მისავარულელ შვილი—ო, იტი-
ქრებს მეთხველი), გადადგმუყურტ მესარებლებია თავი-
სუფუფებით და წავსტულიყავი სოფელში.

რადგანაც ვიციდი, რომ სადღურია შაბათს საღამოს
მცხეთობას დაემგავსებოდა, სადაც ძალია პატრონი
ვერ იცნობდა, ამისათვის წინდაწინ ვიფიქრე სამზავერი
ბილეთის აღება და ქალაქის სადღურისაკენ გავეშურე შა-
ბათს დღილით.

ჩემი სამზავერი თანხა განსაზღვრული იყო—ერთი
თუნანი, არც მეტი, არც ნაკლები.

ანგარიშის ასე მქონდა გაწუბობილი:

მარტაბელის ფასი აქეთ და იქით—8 მან. და 14 კაპ.
ტენის ჭირა სადღურიდან სოფლამდე—1 მან. 50 კ.
დაბრჩა 36 კაპიკი. ამ ფულით გორში აუცილებლად
აბრეშ უნდა შეიღა და 7 წლის უხახვე დედისათვის უნდა
წაბელო, რადგანაც ძლიერ უყვარს გვირის ბებში, რომელ-
საც იგი ბოროტს უხახვი. (ჰაი ფეწკაში შვიდი წლის
უხახვე დედასა)—იტყვის მეთხველი,—მაგრამ რა უყო
როდესაც ჩემს ბიუჯეტს მეტის ბაზანა არ შეეძლო).

ქალაქის სადღურზე წავედი (რასაკვირველია ფებიო,
—ტრანაბერი ბიუჯეტში არ შედიოდა).

ჩემი იმედები გაცრუვდა. საღაროსთან მისვლა მე
კი არა, მოჭიდავე კანდელაკასაც არ შეეძლო, იმდენი ხა-
ლხი დედა რაგვი.

გაცრუებული იმდით დავბრუნდი და სასოწარ-
კვეთილობის მივეცი თავი.

იმედი დამეკარგა შაბათს წასვლის, მაგრამ — ცდა
ბედის მენახებერვა—ნათქვამია და, მეც გადადგმუყურტ
ბედი მეცადა.

ისევ საღამომდე დავიცადე და საღამოს რეინსტუზის
სადღურის გავედი.

მივედი, მაგრამ მე რომ იქ სანახავი დამხვდა, ნეტა
სულ არ მენახა.

ქალი და კაცი ერთმანეთს თავზე აჯდა.

— ყმაწვილი, რა ამბავია რომ მაწუებით—გულმო-
აული უსაყვედურებდა ვიღაც ახალგაზრდა ქალი რიგში
მდგომ ყმაწვილს.

— რა უყო დალოცვილო...—მეც მაწუებიან—
თავს იმართლებდა ყმაწვილი.

როგორ გგონიათ თუ როგო სად იქნებოდა? რასაკვირ-
ველია არა სადღურში. სადღურის წინ იქ, სადაც დიდა
ხანი არ არის მილიციის გოლოფათის ჯგავრი—სემფაორი—
სდგას.

მეც ამ რიგის პალოში დავდექე და მოთმინებით
შეუღდექე ცდას.

ჩემი რიგში ჩადგომა მაშინ მოხდა, როდესაც ბორ-
ჯომის მატარებელმა ერთი საშინლად შეპკვილა, ხენწმით
გაუღდა გზას, თითქოს მიეღო ბოლდა, შიგ მკდომ რქიან
ქმრებისა, მას ეღო გულში.

წავიდა ბორჯომის მატარებელი. რამდენიმე საათის
შემდეგ მას მიყვა დამატებითი მატარებელი, შემდეგ ბა-
თომის ჩქარი მატარებელი, შემდეგ ქუთაისის მატარებელი
— და დიღობის თვითმგებელი საათზე, როდესაც უკანასკნელ
მატარებელს შვირე ხარი მისცეს და უფროსმა კონდუქ-
ტორმა ხარის შემდეგ ორ უფროსი სასტენი დღეკა, გა-
ჯავებრულმა და დალიბმა მოლოარე სწორად ჩემს წინ
საღაროს დანჯარაში თავი გამოჰყო და გამოგვიცხადა:

— ბილეთები აღარ გაიყიდება ხეღამდის!

ცივმა ოფლმა გადამასხა. მაგრამ მეტი რა ღინე იყო,
ყველა სახლში უნდა დავბრუნებულყავით.

ხალხი დაიშალა.

მე კი მაინც გადაწყვიტილობას არ უღალატე
ჯინზე (ნეტა ვის ვეჯიხებოდა?) მთელი დღე სადღურში
გავატუნე, ვიდექი რიგში და უსტიდო საღაროს გაუღბის.

გათინდა... მაგრამ ბეჭერი რა თიღე შეგაწყნოო...

მოკლედ მოგახსენებთ, როგორც იქნა ბილეთის ვეღირე
და მატარებელიც დიღის ცხრა საათზე დაიძრა ტფილი-
დან.

მეგრან კვირა არის, მცხეთას იქით მაინც არ იქნება
ბეჭერი ხალხი მეტი, მაგრამ იმედი არ გამომართოდა და
მგონია, რომ ამანვე მეტი მზავერი არც შაბათს ყოფილა
მატარებელში.

რადგან დასაჯდომი ვერ ვიპოვე, სულ მაღლა (მე-
სამე „პოლოკანე“) ავედი და წამოაწვივე.

ისეთი სიტყე იყო, ისეთი საშინელი სიტყე, რომ არც
აფრიკაში იქნება ოლხად ისეთი.

აწვევარ და ვტურჩავ ჩემს საკუთარ ოფლში: თავი
გოგილოს აბანოში მტოვია.

ხალხი თანდათან ემატება. ხალხი ცუდ გუნება-
ზეა.

სიტყებ გადაირიათ... ყველა ჩხუბობს...

გზას ბოლო არ უჩანს.

გორში როგორც იქნა გადავებტა—ატამის ყიდვა მო-
ვინდობდა, მაგრამ გორელებმა თავისებურად სიცილი და-
მყარეს.

— რამდენის? შვიდი შაურის და ერთი კაპიკის? და-
ლოცვილო, ოლხად ქორწილი დას დიდი კამპანია თუ
გაქვს—ამდენის ატამი სად უნდა დასტია?

დავინა უკანდომ და ისევ მატარებელში დავბრუნდი.
დაღამებამდის ერთი საათი იქნებოდა, როდესაც
ჩემს სანატრულ სადღურზე ჩამოვბტა.

— ტყენი იზოვება? — შევეკითხე ერთ მეღუტქნეს.

— როგორ არა, სად გნებავს წაბარანება?

დაუსახებელ სოფელი.

ხუთი მანეთი და ტყენი დღესვე უნდა დამიბრუ-
ნოთ!

ბა თქვენ წარმოიდგინეთ, რა უნდა მექნა!

ისე ფეხით გაულდექე გზას.

მიღებვარ და გზა აღარ იღევა...

აღარ მასხობს როგორ მივადექე სახლის ჭიწვარს.

— მასპინძელი!—დავძიხე რიგითი ხმით, რომ ახლოს
მდგომიც ვერ გიკონანბდა.

ხმა კი არა, სული რომ მეღდა ისიც საკვირველი იყო.

თუ რა გადამხდა სოფელში და უკან დაბრუნებისას,
ამის შესახებ შემდეგ მოგახსენებთ. ეგლა პატარა სული
მომაშთქმევიეთ.

შიორული.

რალიო ზახაროდან

აქ სეზონი იკეტება
წამოვიდა დარიო, მართა
ზოგის ცოლებს კავალერებმა
პრევიეი გაუმართა.
წილს შეუდგენ აქ დიდ სახლებს,
მეგრამ ერთიც არ მისარულდა
მანდ უშვილოს, რომ ეჩახდენ
აქ სუყველა დაორსულდა.
(აქ ბუნება ხელს უწყობდა
და კვლავ მითომ მოიხბარეს,
მანდ ეჭმი თვარ ვარგოდა
აქ სულ სხვები დაიხბარეს).
ინდიო და შევიოტის
ამ სეზონში გასწყვდა ქოჭი
ბაღალთ ბევრი შემოვიდა
ხულქები და კოვერკოტი.

ვიციენა დაცულია,
მოიშორა ხალხმა ხაშში
ბაირნები გაიბეჭტა
ვერ იშვიენს „პულრი“, „კაშში“.
ბევრმა ნახა თავის სატრფო
წინ წელიწადს დაკარგული
ბევრს მოყვება მეგრელების
„ხადლეს“ და ყველის ფულიო.
კვდასაც კი გამოადვიენს
ხალანდრების მღერა, მარში,
რაც ცხენი ღირს, სწორედ იმდენს,
ღებულობენ ერთ ცხენ ბარში.
ამ ბოლო დროს ყაბებენ ხორცი,
არ დაუკლავთ ერთი ვირი,
ძალღებმა კი „წუნკლის“ ჯიშმა
ბევრს შიხის თიხე პირი.

ჩნელიოდლო.

ცნობათა

შინაგება

ვა—ღის. საკვირველ ამბავს იწერება ვა—ლი:

კარგია თუ იფციკიურს
ხშირად სწყალობს ხერბი ძალის
მოტორიჩის გაჩერება
იღმძერულია ხათაბალის.

მეგრამ მის ტეინს ნებისყოფა
თუ ამგვარი ხშირად სწყალობს
აღბათ პი შემდგენისთვის
სხვა მოტრეით მიუცალობს..

ხო.. ეს მოხდა რიცხვით ჩვიდმეტს
როს სწყალობდა მოფერს ბედი
გადაკრულმა შუა გზაზე.
მატროს უთხრა სდგე შეჩერდი.

თვით შევიდა და მიკიტანს.
გადუტახა: ღვირი მალე
გოგონებაც მოაყოლე-
ვახს.მე იმათ ვენაცვალე

ერასტოშაც მისი ტეინი,
ღვინით უხვად მოაპყრა.
და ლამაზს გამოთქმებით
ღვინთ ბამბით ჩააწყურა..

დროს ტარებს კი მისდევდა,
ღლის მსველიობის დრო და ხანი..
სანამ მთლად არ მოეწყალოთ
ღვინით ტეინი, ბერიბი ტანი.

მატორი კი თბლათ იდგა,
თან ცრემლები სცენინდა სახეს..
და ფეიქობდა: ეს მოფერი,
ყველაგან მიწყობს სივავალებს..

და რომ ამ გვარ სივავალებს.
ავაყლინით აწ დრეზინა.
შე მოვითხოვე ამგვარ მოფერს
მიჩინოს თავის ბინა..

შშ. ვა—ლი, ბარემ პირდაპირ გეთქვათ, რადგარი ბინა მოუტლებდა ასეთ გმირს!

ცოცხს (ჭობულეთი)—როსიც გეშინოდით, ის ახლა...
საბარლო ხელთნაწერმა გოდროში განისი...
ღეთ სამოქალაქო პანაშვილი.

შესს (სად, რკვია)
ჩემბერლენი ომს აპირებს
მოდის და მიუხარია,
როგორც ნიკოლოზი ხაროსს
სეე მას გაუხანია:

პეროპლანში ჩამედარა,
როგორც ბებერია ძერა,
ჩემბერლენ ომში რას ვეიხამს,
თვალში არა გაქვს მხერა.

შოთელიო პროლეტარებო
იმას წინ დაუდგება,
ჩემბერლენ საით მიდისარ,
არა გაქვს ომის ნება.

ომისგან დამარცხებული
სახლში ვერ დაბრუნდება,
ცალი თვალთ იმხორება
ისიც კი დაუდგება.

აღსდგე მუშავ! გაემიარჯოს
ჩემბერლენი ჩვენ რას ვეიხამს,
იმის ნაგავს ოთხი ვირი
სამარეში გადახიდას.

შემბ, როგორც ხედავთ, სასწრაინად მსჯელობს. ჩვენ
შხოლოდ ერთ რჩევას მიეცემა: ნაგავის გადასატრანთ ვი-
რები არ ვაუტუხავნოს. დღე ჩემბერლენმა თითონ ზიღონს—
უკეთესი საჭე მას არც ეკადრება.

— აღამიანო, მე ავარაკზე ვიყავი და ხორცი ვერ მოვიმატე, შენ კი მთელი ზაფხული ქალაში დაჰყავი და ასე გასუქებულხარ!

— ეს იმიტომ, რომ ყოველ კვირას „ტატაროს“ ვკითხულობდი და ნერვები დამიმშვიდდა... შენ კი ალბად კითხვას გაურბობდი.